

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, सबै समूह/उपसमूह, तह ७ को पदको लागि आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसार दुई चरणमा विभाजन गरिएको छः

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- २००

द्वितीय चरण:- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या * अङ्कभार	समय
प्रथम	व्यवस्थापकीय ज्ञान	१००	४०	क	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	२ प्रश्न * ५ अंक	३ घण्टा
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न * १० अंक	
				ख	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	२ प्रश्न * ५ अंक	
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न * १० अंक	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी (विस्तृत ज्ञान)	१००	४०	क	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	२ प्रश्न * ५ अंक	३ घण्टा
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न * १० अंक	
				ख	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	२ प्रश्न * ५ अंक	
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न * १० अंक	

द्वितीय चरण:- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्यः

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टा छुट्टै हुनेछ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अंकभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तरवापत २० प्रतिशत अंक कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यसवापत अंक दिईने छैन र अंक कट्टा पनि गरिने छैन।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेखदा अंग्रेजी ठुलो अक्षर (Capital Letter) A,B,C,D मा लेख्नु पर्नेछ। सानो अक्षर (Small Letter) a,b,c,d लेखेमा वा अन्य कुनै संकेत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाईने छैन।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more Parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयमा प्रत्येक खण्डका प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्ड प्रश्नको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुन सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्नेछ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र दोश्रो चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराईनेछ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति:- २०८०/०८/२१

नेपाल विद्युत प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, सबै समूह/उपसमूह, तह ७ को पदको लागि आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र

व्यवस्थापकीय ज्ञान

खण्ड (क) : ५० अङ्क

- १ **विद्युत विकास र संस्थागत जानकारी**
- १.१ नेपालको जलविद्युत विकासमा नेपाल विद्युत प्राधिकरण र निजी क्षेत्रको भूमिका
 - १.२ नेपालको आर्थिक, सामाजिक विकासमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणको भूमिका
 - १.३ नेपालमा सार्वजनिक संस्थान स्थापनाको उद्देश्य तथा यसको भूमिका, उपलब्धी एवम चुनौती
 - १.४ नेपाल विद्युत प्राधिकरणको संस्थागत विकास योजना
 - १.५ आवधिक योजनामा जलविद्युत विकास सम्बन्धी व्यवस्था
 - १.६ उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय
 - १.७ जल तथा उर्जा आयोग
 - १.८ विद्युत नियमन आयोग
 - १.९ विद्युत विकास विभाग
- २ **सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सुशासन**
- २.१ सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, महत्व, सेवाप्रवाह गर्ने तरिका तथा माध्यम
 - २.२ सेवाप्रदायकको भूमिका र सेवाग्राहीको अधिकार एवं दायित्व
 - २.३ सुशासनको अवधारणा, यसका अवयवहरू र यसको महत्व
 - २.४ सार्वजनिक उत्तरदायित्व, तटस्थता, पारदर्शिता
 - २.५ सार्वजनिक बडापत्र र क्षतिपूर्ति सम्बन्धी व्यवस्था
 - २.६ सामूहिक सौदावाजी र ट्रेड यूनियनको व्यवस्थापन

खण्ड (ख) : ५० अङ्क

- ३ **व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान**
- ३.१ संगठनका मूलभूत तत्वहरू
 - ३.२ सार्वजनिक प्रशासन र नयाँ सार्वजनिक प्रशासन
 - ३.३ प्रशासन र व्यवस्थापनको अवधारणा, व्यवस्थापनको सिद्धान्त तथा कार्यहरू
 - ३.४ विकाश प्रशासन
 - ३.५ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र संस्थागत स्रोत साधन योजना
 - ३.६ रणनीतिक व्यवस्थापन र यसको प्रयोग
 - ३.७ संगठनात्मक व्यवहार र यसका विविध आयामहरू
 - ३.८ अनुगमन र मूल्याङ्कन
 - ३.९ आयोजना व्यवस्थापन र यसका चुनौतिहरू

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, सबै समूह/उपसमूह, तह ७ को पदको लागि आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

४ संविधान, ऐन, नियम तथा विनियम

- ४.१ नेपालको संविधान
- ४.२ नेपाल विद्युत प्राधिकरण ऐन, २०४१
- ४.३ विद्युत ऐन, २०४९
- ४.४ विद्युत चोरी नियन्त्रण ऐन, २०५८ र विद्युत चोरी नियन्त्रण नियमावली, २०५९
- ४.५ विद्युत नियमन आयोग ऐन, २०७४
- ४.६ जग्गा प्राप्ती ऐन, २०३४
- ४.७ वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ र वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७
- ४.८ जलश्रोत ऐन, २०४९
- ४.९ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- ४.१० कम्पनी ऐन, २०६३
- ४.११ श्रम ऐन, २०७४
- ४.१२ उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७५
- ४.१३ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- ४.१४ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ तथा सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५
- ४.१५ नेपाल विद्युत प्राधिकरणको कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०७५
- ४.१६ नेपाल विद्युत प्राधिकरणको आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०६८
- ४.१७ विद्युत वितरण विनियमावली, २०७८
- ४.१८ सामुदायिक ग्रामिण विद्युतीकरण विनियमावली, २०७१
- ४.१९ विद्युत महशुल संकलन विनियमावली, २०७८

द्वितीय पत्र

सेवा सम्बन्धी विस्तृत ज्ञान

खण्ड (क) : ५० अङ्क

- १. Conceptual Framework of Accounting (लेखा विधिका अवधारणगत संरचना)**
 - १.१ Generrally Accepted Accounting Principles (GAAP) (सर्वमान्य स्वीकृत लेखा विधिका सिद्धान्तहरु)
 - १.२ Basic Accounting Concepts (लेखा विधिका आधारभूत अवधारणाहरु)
 - १.३ Accounting Conventions (लेखा सम्मेलन)
 - १.४ Nepal Accounting Standard (नेपाल लेखामान)
 - १.५ Nepal Financial Reporting Standard (नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान)
 - १.६ Nepal Standard of Auditing (नेपाल लेखा परीक्षण मान)
- २. Accounting Process and System (लेखा विधिका प्रक्रिया र प्रणाली)**
 - २.१ Double Book Keeping Principle (दोहोरो लेखा प्रणालीका सिद्धान्त)
 - २.२ Cash and Accruel Basis of Accounting and Accounts (नगद तथा उपार्जनमा आधारित लेखा र खाता)
 - २.३ Charts of Accounts (खाता सूची) and Books of Accounts (भौचर तथा खाताहरु)
 - २.४ Accounting Terminologies (लेखा सम्बन्धी शब्दावलीहरु)
 - २.५ Trial Balance : Meaning, Preperation and Use (सन्तुलन परिक्षण: अर्थ, तयार पार्ने विधि र उपयोग)
 - २.६ Accounting Adjustments (लेखाङ्कन समायोजनहरु) Deferred Expences, Deferred Revenue, Accrued Liabilities, Accrued Expenses and Reconciliation of Accounts
 - २.७ Account and its Reconciliation (खाताका किसिम, ग्राहक खाता, पेशकी खाता र दायित्वको हिसाब मिलान)
- ३. Branches of Accounting (लेखा प्रणालीका क्षेत्रहरु)**
 - ३.१ Financial accounting (वित्तीय लेखाङ्कन)
 - ३.२ Management Accounting (व्यवस्थापन लेखाङ्कन)
 - ३.३ Cost accounting (लागत लेखाङ्कन)
 - ३.४ Project Accounting (आयोजना लेखाङ्कन)
 - ३.५ Tax Accounting (कर लेखाङ्कन)
 - ३.६ Government Accounting (सरकारी लेखाङ्कन)
- ४. Depreciation (ह्रास), Amortization (अपलेखन), Impairment loss and Responsibility Accounting (जिम्मेवारी लेखाङ्कन) and Impairment loss**
 - ४.१ Meaning, Methods, Objectives and recogntion of Depreciation of Tangible Assets and Amortization of intangible Assets and Impairment Loss
 - ४.२ Responsibility Accounting (जिम्मेवारी लेखाङ्कन)

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, लेखा समूह/उपसमूह, तह ७, लेखा अधिकृत पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.२.१ Revenue Centre (आम्दानी केन्द्र)
- ४.२.२ Cost centre (लागत केन्द्र)
- ४.२.३ Investment Centre (लगानी केन्द्र)
- ४.२.४ Budget Centre (बजेट केन्द्र)
- ४.२.५ Profit Centre (नाफा केन्द्र)
- ४.२.६ Distribution Centre (वितरण केन्द्र)
- ४.२.७ Transfer Pricing (ट्रान्सफर प्राइसिङ्ग)
- ४.२.८ Wheeling Charge (ह्वीलिङ्ग चार्ज)

५. Financial Statements (वित्तीय विवरण)

- ५.१ Financial Statement and its Preparation as Per NFRS (वित्तीय विवरण र तयार पार्ने विधिहरू) Profit and Loss Account / Income Statement, Statement of Retained Earning, Statement of Change in Equity, Balance Sheet, Cash Flow Statement, Accounting Notes
- ५.२ Annual Reports: Meaning and Components (बार्षिक प्रतिवेदन: अर्थ र तत्वहरू)

६. Financial Management (वित्तीय व्यवस्थापन)

- ६.१ Long Term Capital Structure : Meaning and Sources (दीर्घकालीन पूँजिसंरचना)
- ६.२ Working Capital : Meaning, types and Sources (कार्यशिल पूँजि)
- ६.३ Cost of Capital (Weighted Average Cost of Capital) (दीर्घकालिन पूँजिको लागत)
- ६.४ Cost of Component of Long Term Capital, Importance and Use of Cost of Capital
- ६.५ Long Term Investment Decision / Capital Budgeting (दीर्घकालिन लगानीको निर्णय)
Meaning, Importance, Use, Estimation of Cash Flow and Evaluation Criteria of Long Term Investment - Decision and Process of Decision Marking
- ६.६ Time Value of Money (मूद्राको समय मूल्य): Present Value and Future Value of Money, Net Present Value, Use of Present Value, Interest Factor and Present Value, and Interest Factor Annuity Method
- ६.७ Meaning, Base and Importance of Financial Forecasting (वित्तीय प्रक्षेपणको अर्थ, आधार र महत्व)

७. Budgeting and Planning (बजेट र योजना)

- ७.१ Cost Concept and Classification (लागत अवधारणा र वर्गीकरण) Concept, Meaning, Importance and Classification of Cost
- ७.२ Budget : Meaning, Features, Objectives, Importance, use and Types of Budget (Operating Budget and Financial Budget)
- ७.३ Cost – Volume – Profit Analysis (लागत - परिमाण - नाफा विश्लेषण) Meaning and Use of CVP Analysis, Break – Even Analysis and Marging of Safety,

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, लेखा समूह/उपसमूह, तह ७, लेखा अधिकृत पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Change Context Analysis and Target Sales for Desired Profit Analysis, Importance and Use of Cost- Volume- Profit Analysis

७.४ Cost Control (लागत नियन्त्रण) Meaning, Importance and use of Cost Control, Setting of Standard, and Analysis of Variance (Material, Labur and Overhead Variables)

८. Financial Analysis (वित्तीय विश्लेषण)

८.१ Meaning, Objectives, Importance

८.२ Use of Ratio Analysis, Liquidity Ratio (तरलता अनुपात), Activity Ratio (क्रियाकलाप अनुपात), Leverage Ratio (लिभरेज अनुपात) and Profitability Ratio (मुनाफा अनुपात)

९. Tax and Auditing (कर र लेखा परिक्षण)

९.१ Meaning, Objectives and Importance of Direct and Indirect Tax (प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष करको अर्थ, उद्देश्य र महत्व)

९.२ Meaning, Objectives and Importance of Tax Audit (कर लेखा परिक्षणको अर्थ, उद्देश्य र महत्व)

खण्ड (ख) : ५० अङ्क

१०. नेपाल विद्युत प्राधिकरणको प्रचलित आर्थिक प्रशासन विनियमावली

१०.१ आयोजना स्वीकृति, बजेट तर्जुमा, निकाशा, कार्यक्रम कार्यान्वयन, रकमान्तर, पेशकी फछ्यौट, लिलाममा लेखा उत्तरदायी अधिकृत, जिम्मेवार अधिकृत एवं लेखा प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार

११. खरिद व्यवस्थापन

११.१ खरिद एकाई, खरिद आवश्यकता पहिचान, खरिद योजना तर्जुमा, खरिदको प्याकेजिंग व्यवस्था

११.२ खरिद विधिको छनौट

११.३ मालसामानको स्पेसिफिकेशन निर्माण, निर्माणको ड्रइङ्ग डिजाइन तथा लागत अनुमान

११.४ राष्ट्रिय प्रतिस्पर्धात्मक विडिङ्ग र अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिस्पर्धात्मक विडिङ्ग

११.५ विड (Bids) मूल्याङ्कन र स्वीकृतिको प्रक्रिया

११.६ खरिद संभौता र खरिद आदेश

११.७ भुक्तानीको आधार र तरिका

११.८ खरिद संभौता कार्यान्वयनका विवाद र समाधानको संयन्त्र

११.९ कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र Taking over Certificate

११.१० Defect liability period र यो अवधिको औचित्य

११.११ मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२, आयकर ऐन, २०५८ र सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ का खरिद सम्बन्धी व्यवस्थाहरू

१२. जिन्सी एवं उपलब्धि व्यवस्थापन

१२.१ Economic Order Quantity (EOQ) सम्बन्धी जानकारी

१२.२ जिन्सी मालसामानको वर्गिकरण, दाखिलाका प्रक्रिया, विन कार्डको प्रयोग, सुरक्षित भण्डार व्यवस्था

१२.३ जिन्सी निकासी माग फारम, जिन्सी निकासीमा LIFO र FIFO को प्रयोग

नेपाल विद्युत प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, लेखा समूह/उपसमूह, तह ७, लेखा अधिकृत पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- १२.४ जिन्सी मौज्जात मूल्याङ्कनको अर्थ, तरिका र लेखामा यसको असर लेखांकन
- १२.५ जिन्सी निरीक्षण र प्रतिवेदन, प्रयोगमा नआउने जिन्सी लिलाम तथा मिन्हा व्यवस्था
- १२.६ नेपाल विद्युत प्राधिकरणको प्रचलित आर्थिक प्रशासन विनियमावली
१३. **लेखा नियन्त्रण (Accounting Controls) र लेखापरीक्षण**
 - १३.१ आन्तरिक नियन्त्रणको अर्थ, संरचना र महत्व
 - १३.२ वित्तीय अनुशासन पालना गराउन लेखा तथा सुपरिवेक्षण समितिको भूमिका
 - १३.३ लेखापरीक्षणको अर्थ, प्रकार एवं महत्व
 - १३.४ आन्तरिक लेखा परीक्षण
 - १३.५ अन्तिम लेखा परीक्षण: लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण औजार, प्रतिवेदन र वित्तीय उत्तरदायित्व
 - १३.६ कार्यमूलक लेखा परीक्षण
 - १३.७ सार्वजनिक लेखापरीक्षण सम्बन्धमा नेपालको संविधान तथा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ मा भएको व्यवस्था
 - १३.८ सार्वजनिक कोषको उपयोग सम्बन्धमा सार्वजनिक लेखा समितिको भूमिका
 - १३.९ नेपाल विद्युत प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०६८ को लेखापरीक्षण, वेरुजू फछ्छ्यौँट, सम्परीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था
१४. **मुद्रा तथा पूँजिबजार (Money Market and Capital market)**
 - १४.१ मुद्रा बजार र यसका उपकरण (Money Market its instruments)
 - १४.२ पूँजिबजार (Capital Market), पुंजी बजारमा प्रयोग हुने कागजात (Capital Instruments): शेयर स्टक, बोनड
 - १४.३ पूँजिबजारमा प्राथमिक तथा दोस्रो बजार र बजार विकासमा धितोपत्र दलालको भूमिका,
 - १४.४ पूँजिबजार नियमनमा नेपाल स्टक एक्सचेन्ज, धितोपत्र बोर्ड
१५. **मुल्य निर्धारण नीति तथा प्रचलन**
 - १५.१ महशुल (Tariff)
 - १५.२ थप शुल्क (Surcharge), र छुट (Rebate and Discount)
 - १५.३ विद्युत महशुल निर्धारण सम्बन्धी व्यवस्था र यसको आधार
 - १५.४ विद्युत ग्राहकको वर्गिकरण र सो को औचित्य
१६. **वैदेशिक सहयोगमा सञ्चालित आयोजना**
 - १६.१ नेपाल सरकारसँग गरिने सहायक ऋण संभौता, कार्यान्वयनका शर्त, सोधभर्ना व्यवस्था, कोषपूर्ति व्यवस्था, आयोजना लेखा प्रस्तुती
 - १६.२ वैदेशिक सहायता नीति
१७. **कम्प्युटर लेखाङ्कन**

नेपाल विद्युत प्राधिकरणमा प्रयोगमा रहेको लेखा सफ्टवेयर र लेखा सफ्टवेयरका सुरक्षा व्यवस्थाको जानकारी